

Fényképszerkesztés

fotor²

Dr. Péterny Kristóf

Merca**tor**
Stúdió

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Pétery Tamás
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN: 978-963-365-550-4

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2018
© Mercator Stúdió, 2018

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.
www.akonyv.hu és www.peterybooks.hu
T: 06-26-301-549
06-30-305-9489

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ	5
ISMERKEDÉS A PROGRAMMAL	9
A program környezete	9
A billentyűzet	12
Az egér	15
A program használata	17
A program telepítése	18
A program indítása	20
A felhasználói felület	21
Környezeti beállítások	27
A súgó használata	28
Frissítések keresése, telepítése	29
KÉPEK SZERVEZÉSE	30
Fájltípusok	30
BMP (Bitmap)	32
Camera Raw.....	33
GIF (Graphic Interchange Format)	34
JPEG (Joint Photographic Experts Group)	35
PNG (Portable Network Graphics).....	37
TIFF (Tagged Image File Format)	38
Képmegnyitás.....	38
A betöltendő kép kiválasztása	39
Képek tulajdonságai	43

Képek szűrése, keresése	43
Képek küldése	53
Képek exportálása, megosztása	53
Képek mentése	55
KÉPJAVÍTÁS	57
Képadatok megtekintése	57
Navigáció	58
Képforgatás	59
Gyors képátalakítás	59
Képkivágás	60
Kép egyenesbe állítása	63
Képjavitási lehetőségek	64
Vörös szemek eltávolítása	64
Megvilágítás és színjavítás	65
Élesítés, homályosítás	67
Fehéregyensúly beállítás	67
Vignettálás javítása	68
Automatikus és általános javítás	68
Tónusgörbe használata	69
KÉPSZERKESZTÉS	72
Mélységélesség beállítása	72
Képhatások	75
Képkeretezés	76
Szövegírás a képre	77
KOLLÁZSOK	79
KÖTEGELT KÉPFELDOLGOZÁS	81
AJÁNLOTT IRODALOM	84

ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó!

A grafikus programok a képkezelés és tárolás szempontjából két csoportra oszthatók. A vektorgrafikus szoftverek az ábrázolás során a képet alkotó alakzatokat matematikai egyenletekkel írják le, ebből adódik az az előny, hogy az ilyen képek korlátlan mértékben nagyíthatók és kisebb helyet foglalnak el, hátrányuk, hogy fényképek kezelésére nem alkalmasak (bár ma már léteznek hibrid rendszerek is). Ezzel szemben a rasztergrafikus kép pixelekből áll, és az állományok a kép minden egyes képpontjának színét és egyéb jellemzőit eltárolják. E tárolási és feldolgozási mód előnye, hogy minden egyes képpont külön szerkeszthető, így fényképek feldolgozására, retusálására kiválóan használható, hátránya viszont az, hogy ezek a képek sokkal nagyobb lemezterületet foglalnak és a számítógép memóriájának méretével szemben is igényesebbek, ugyanakkor az ilyen képek minőségromlás nélkül csak korlátozottan nagyíthatók.

A rasztergrafikus programok közé tartozik az Adobe Systems Incorporated cég Photoshop nevű programja, amely egyfajta etalon a képfeldolgozással és grafikával foglalkozók körében, ugyanakkor azonos szintű konkurenciával alig rendelkezik (a fejlesztő honlapja: www.adobe.com). Ezzel a szoftverrel szinte mindenféle képfeldolgozással kapcsolatos probléma megoldható. A programban korábban többféle újítás jelent meg, amelyet előbb vagy utóbb a konkurens programok fejlesztői is átvettek. Ezek közé tartozik a rétegek kezelése (amikor a kép jellemző részeit különböző rétegekre helyezük, és rétegenként módosítjuk), vagy a beépülők, azaz a „plugin”-ek használata (ezek egy külön könyvtárban elhelyezkedő, esetleg más fejlesztőtől származó, speciális funkciójú fájlok, külön programok, amelyek betöltés után beépülnek a Photoshop program menürendszerébe).

A képek rétegenkénti kezelése azért előnyös, mert a rétegekre helyezett objektumokat a kép más rétegeinek módosítása nélkül

változtathatjuk meg, tartalmukat önállóan mozgathatjuk. A rétegeket átlátszóvá tehetjük, közöttük különféle csoportosítási és egyéb műveleteket végezhetünk, sorrendjüket másíthatjuk, rajtuk külön-külön más grafikus szűrőt alkalmazhatunk stb.

A beépülők is szabvánnyá váltak, ezeket szintén használják más retusáló programok. A legtöbbjük egyfajta grafikus szűrő, a szaknyelvi zsargonban „effekt”, de készültek, fájlátalakító, védjegykezelő pluginek is. A grafikus szűrők a kép kijelölt részén vagy az aktuális réteg tartalmán hajtanak végre valamilyen látványosak műveletet.

A Photoshop a nyomdai előkészítés és képfeldolgozás legelterjedtebb programja. Az amatőröknek a nyomdai előkészítésre alkalmatlan Photoshop Elements programot ajánlja az Adobe, mely program már maga is a 16. változatánál tart. A Photoshoppal szemben született nyílt forráskódú megoldás a GIMP (*GNU Image Manipulation Program*), az Elementsszel szemben viszont a könyvünk tárgyát képező Fotor. Ez utóbbinak van már fizetős, professzionális változata is, mely (mintegy évi 40 dollár bérleti díj fejében) számtalan design tervet, hatást, több szerkesztőeszközt, és nagyobb vászonméretet biztosít. Elérhető a program asztali (telepített) és online, interneten keresztül használható változata is. Kötetünkben az amatőröknek szánt ingyenes változatot mutatjuk be, amely tehát csak teljesítményében marad el a professzionális változattól, így a kötetet a professzionális változatot használók is segítségül hívhatják, forgathatják.

Ezzel az ingyenes, vagy olcsón beszerezhető programmal a nem professzionális felhasználók könnyen, gyorsan javíthatják digitális kamerából vagy szkennerről származó képeiket, sőt olyan szolgáltatásokat is kiaknázhathatnak, amelyekkel korábban csak a Photoshop program bírt. Az ingyenes programban a képmódosításokat javarészt minták alapján végezzük, manuális beállításra alig van lehetőség.

A program három fő funkciócsoportja, amely a kötet három fő fejezetét adja:

- Képjavítás és szerkesztés (**Edit**),
- Kreatív anyagok készítése (**Collage**),
- Kötegelte feldolgozás (**Batch**).

Ezek közül a program indításakor választhatunk, illetve a testre szabás során beállítható, melyikkel induljon a program. Természetesen a program futása közben is egyszerű a váltás.

Az automatikus javítással általános megvilágítás, kontraszt, élesítés korrekciót hajthatunk végre. A pontosabb megoldáshoz a professzionális változatban választhatjuk a manuális beállításokat is.

A kész kép exportálható gépünk mellett a Facebook, Flickr, Twitter közösségi oldalakra is.

Miért nem ajánlják ezt a programot a professzionális felhasználóknak? Nem ismeri a Lab és CMYK színmódokat, tehát a nyomdai hasznosítás kizárt (vagy legalábbis kiadványszerkesztő programot kell közbeiktatni – ebből is van már ingyenes változat). Nem tudunk stílusokat létrehozni (csak néhány beépített stílust alkalmazhatunk), nem lehet művelet sorokat (szkripteket), beállításokat elmenteni, hiányzik a Channels panel, HDR, panorámaképeket sem készíthetünk automatikusan. A 16 bites színmélységű képeket 8 bitesre konvertálhatjuk, másképp nem kezeli. Akinek e szolgáltatásokra van szüksége, az nyúljon mélyebben a zsebébe és vásárolja meg a körülbelül pro verzióhoz képest nyolcszoros árba kerülő Photoshopt... Esetleg szóba jöhet még a Photoshop Lightroom is, bár az is kétszer annyiba kerül, mint a Fotor Pro, és szintén csak RGB színtérben dolgozik, vagyis nyomdai munkára alkalmatlan.

Az ismeretlen szavakat, kifejezéseket általában első előfordulásuk helyén mutatjuk be, magyarázzuk. A magyar kifejezéseknél igyekeztünk következetesen alkalmazni a (Photoshoppal kapcsolatos) lokalizáció eredményeit is. Az itt leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség, elegendő a Windows operációs rendszer alapfokú ismerete.

A papír alapú – hagyományos – könyvek kezelési módja némiképpen módosul az elektronikus könyvet „forgatók” számára. Ez a könyv az ingyenes Acrobat Reader 8.0 (vagy későbbi), Adobe Reader, illetve Adobe e-Book Reader segítségével olvasható. Akinek nincs ilyen programja, az letöltheti többek közt a www.adobe.com webhelyről is. Az ilyen típusú könyvek igen előnyös tulajdonsága, hogy a képernyőn megjeleníthető a tartalomjegyzék, amelynek + ikonjaival jelölt csomópontjaiban alfejezeteket tartalmazó ágakat nyithatunk ki. A tartalomjegyzék bejegyzései ugyanakkor

ugróhivatkozásként szolgálnak. Ha egy fejezetre akarunk lépni, akkor elegendő a bal oldali ablakrészben megjelenített könyvjelző-lista megfelelő részére kattintani. Sőt az ilyen könyvek teljes szövegében kereshetünk.

Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni (beleértve a tartalmi pontosságot és a mondanivalót tükröző formát), ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

A könyvet minden, digitális fotó- és képfeldolgozás iránt érdeklődőnek ajánljuk, különösen azoknak a fotóamatőröknek, akik képeikből a legtöbbet kívánják kihozni. A profiknak pedig ajánljuk Photoshop, igényes amatőröknek és profiknak egyaránt Photoshop Lightroom köteteinket, melyeknek idén szintén új kiadásuk jelent meg (Photoshop CC 2018 és Photoshop Lightroom CC Classic).

Szentendre, 2018. január

Köszönettel

a szerző.

ISMERKEDÉS A PROGRAMMAL

1

Az első fejezetben a képszerkesztő programnak azokat az alapszolgáltatásait írjuk le, amelyek ismerete feltétlenül szükséges a program működtetéséhez. Itt ismertetjük a rendszer erőforrásigényét, a program telepítését és eltávolítását, a használathoz szükséges parancsok közül az alapvetőket (a megjelenítés, a fájlkezelés és az egyszerű objektumok létrehozásának parancsait), valamint a segítő és oktató rendszer alkalmazását, az online, internetes kapcsolatok elérését.

Az ismertetés további részében dokumentumnak, képnek nevezük a képszerkesztővel feldolgozott, lemezen tárolt állományt. Ezek a fájlok tartalmazhatnak bitképeket, vektoros szövegeket és alakzatokat, alakzatátmeneteket, hatásokat, szimbólumokat, kitöltéseket stb. A leírásban a leütendő billentyűket félkövéren jelöljük, például: **Enter**. Az egyszerre leütendő billentyűket, vagyis billentyűkombinációkat a következőképpen jelöljük, például: **Ctrl+B**, a funkcióbillentyűket **F1**..**F12**-vel jelöljük. Az egyes menük parancsaira menü/parancsnévvel hivatkozunk, például: **File/Open**.. A parancsokat **vas**tag betűvel szedtük. Ugyanígy vastag betűvel jelöljük a párbeszédpaneleken előforduló nyomógombokat is, például: **Cancel**.

A program környezete

Programkörnyezeten mindazon eszközök összességét értjük, amelyek lehetővé teszik egy program használatát. Ezek alapvetően két részre oszthatók: a hardverre (mint a futtató gép és a perifériák együttese) és a szoftverre. Ebben a részben a hardverkörnyezetet ismertetjük, a szoftverkörnyezetre és a kezelői felületre később, a

program telepítésének leírása után térünk ki, akkor ugyanis a leírtakat már ennyi ismeret birtokában is követhetjük a számítógép képernyőjén.

A számítógép típusát, összetételét alapvetően az operációs rendszer igénye szabja meg. A Fotor bittérképes rajzprogram és képmanipuláló eszköz Macintosh, illetve IBM és azzal kompatibilis számítógépeken használható. Az alábbiakban ismertetjük a program működtetéséhez éppen elégséges, illetve célszerűen megfelelő személyi számítógépek összetételét.

Az éppen elégséges számítógép-összetétel:

IBM kompatibilis PC:

- Pentium IV vagy Intel Celeron, illetve kompatibilis processzor legalább 1,6 GHz órajellel;
- 1 GB RAM;
- DVD-ROM meghajtó a telepítéshez;
- 400 MB felhasználható merevlemez terület;
- 1024x768 képpontos felbontású, 64k színes (16 bites) monitor és vezérlőkártya;
- egér vagy más grafikus pozicionáló eszköz (lehet nyomás érzékeny digitalizáló tábla is!);
- bármilyen, a *Windows* által támogatott hálózati kártya, ha a hálózatot is szeretnénk használni;
- *Windows XP (Home, vagy Professional, illetve Media Center Edition 2005 SP3 vagy újabb), Vista SP2, Windows 7–10* operációs rendszerek valamelyike (32 bites módban futtatható 64 bites rendszeren);
- Internet vagy telefonkapcsolat a termékregisztrációhoz (a Pro verziónál), internetes szolgáltatásokhoz (ha nem az ingyenes változatot használjuk).

A program nem támogatja a korábbi *Windows* operációs rendszereket!